

ชื่อผลงานดีเด่น การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

“โครงการพัฒนามัดหมี่ลายผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติ”

ชื่อ-สกุล นางสาวอัมพร วรรณมานะ

ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

ที่อยู่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๙- ๒๘๒๑๕๐๙



ความเป็นมา

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตร “ผู้นำการพัฒนา” ตามโครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ประจำปี ๒๕๕๘ ที่มีผู้นำการพัฒนาตำบลทับใหญ่ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ได้เข้าสู่กระบวนการพัฒนาดังกล่าวได้จัดทำแผนพัฒนาตำบล (รายทึ่ม) แผนการพัฒนามัดหมี่ลายผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติ (ลายทับใหญ่) หลังการฝึกอบรมได้จัดเวทีประชาคมระดับตำบลโดยการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ เพื่อจัดกลไกการทำงานและจัดทำข้อเสนอแนวทางการพัฒนาตำบลทับใหญ่ ในประเด็นการพัฒนาผ้าไหมไม่ได้คุณภาพและมาตรฐาน โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเพิ่มมูลค่าผ้าไหมโดยการส่งเสริมการย้อมสีธรรมชาติและสร้างลายผ้าไหมที่เป็นเอกลักษณ์ของตำบลทับใหญ่ การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวประสบผลสำเร็จด้วยดี ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการผ้าไหม ๑๐ หมู่บ้าน ๓๐ คน ได้รวมตัวกันเป็นเครือข่ายผู้ผลิตผ้าไหมตำบลทับใหญ่ มีทักษะความรู้การย้อมไหมด้วยสีธรรมชาติ ได้ลายผ้าไหมมัดหมี่เอกลักษณ์ของตำบลทับใหญ่ที่เกี่ยวข้องยอมรับและนำไปสู่การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้ประชาชนในตำบล จากการขับเคลื่อนงานในบทบาทของผู้นำพัฒนา ส่วนหนึ่งได้งบประมาณ ๒๑,๐๐๐ บาท จากโครงการเครือข่ายผู้นำการพัฒนา ปี ๒๕๕๘ “เรียนรู้จากหมู่เฮาเครือข่ายผู้นำ ๕ เปิงบ้าน” ของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา และนำเสนอในเวทีเครือข่ายผู้นำระดับประเทศได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดโครงการดีเด่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๘

กระบวนการขับเคลื่อนโครงการพัฒนามัดหมี่ลายผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติ

ขั้นตอนที่ ๑ จัดประชุมผู้นำการพัฒนาและตัวแทนกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหม ๑๐ หมู่บ้านๆ ละ ๓ คน รวม ๓๐ คน เพื่อสร้างความเข้าใจและวางแผนการดำเนินงานตามโครงการ

ขั้นตอนที่ ๒ ดำเนินการฝึกอบรมการย้อมไหมจากสีธรรมชาติ โดยวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ เวลา ๑ วัน เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ ณ วัดดอกจานรัตนาราม หมู่ที่ ๙ ตำบลทับใหญ่ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มเป้าหมาย ๓๐ คน

ขั้นตอนที่ ๓ จัดประชุมผู้นำการพัฒนา ตัวแทนกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมในตำบล ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ เพื่อสืบค้นและออกแบบลายผ้าไหมมัดหมี่เอกลักษณ์ตำบล ได้ตำนานและแบบผ้าไหมมัดหมี่ลายทับใหญ่ที่เป็นเอกลักษณ์ของตำบล

ขั้นตอนที่ ๔ ปฏิบัติการมัดหมี่และทอผ้าไหมลายรัตนบุรี+ทับใหญ่ มอบหมายกลุ่มทอผ้าไหมบ้านจาน หมู่ที่ ๙ ตำบลทับใหญ่ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ นำลายที่ออกแบบไปมัดหมี่และทอผ้าไหมให้เป็นผืนผ้าเพื่อใช้เป็นต้นแบบเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในระดับตำบล/อำเภอ

ขั้นตอนที่ ๕ สร้างตำนานผ้าไหมมัดหมี่ลายทับใหญ่ จากขั้นตอนที่ ๓-๔ เพื่อเป็นองค์ความรู้ นำมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการยอมรับ

ขั้นตอนที่ ๖ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ้าไหมมัดหมี่ลายทับใหญ่ในเวทีระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด และการนำเสนอผลงานผู้นำการพัฒนาในระดับประเทศ ทั้งนี้ผู้นำการพัฒนาตำบลทับใหญ่ได้ขอความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลทับใหญ่ได้ประชาสัมพันธ์ซึ่งได้มีการสั่งจองการผลิตแล้ว และผลิตผ้าไหมให้กับผู้นำ

การพัฒนาสวมใส่ในโอกาสต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ผ้าไหมเอกลักษณ์ของตำบลต่อไป

บทสรุป

ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนามัดหมี่ลายผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติ โดยการขับเคลื่อนของผู้นำการพัฒนาได้ก่อประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับกลุ่มทอผ้าไหมในตำบลทุกหมู่บ้าน ทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมีคุณภาพมาตรฐานมากขึ้น มีเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีอาชีพและรายได้มากขึ้น ผู้นำการพัฒนาได้พัฒนาตนเองในด้านกระบวนการทำงาน การติดต่อประสานงาน การบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

๑. ผู้นำการพัฒนาต้องสร้างทีมจัดโครงสร้าง มอบหมายภารกิจให้ชัดเจน
๒. สร้างการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ร่วมกันโดยกระบวนการเวทีประชาคม
๓. ดำเนินกิจกรรมที่เป็นปัญหาความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย
๔. ต้องประสานความร่วมมือจากภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องทุกระดับเพื่อหนุนเสริมการทำงานของ

ของผู้นำการพัฒนา

๕. คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญา
๖. ให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมและเรียนรู้ร่วมกันทุกระดับการทำงาน
๗. ใช้ช่องทางการสื่อสารที่ประชาชนเข้าถึงเพื่อสร้างความเข้าใจและกระแสมีส่วนร่วม เช่น

สถานีวิทยุชุมชนในตำบล การประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media เป็นต้น

๘. มีการสนับสนุนงบประมาณจากภาคีที่เกี่ยวข้อง

ขุมความรู้

๑. ทุ่มเท เสียสละ เพื่อให้เกิดความศรัทธา ความเชื่อมั่นในตัวเรา
๒. การคัดเลือกแกนนำ ต้องมีจิตสาธารณะและใช้หลักคุณธรรมหลักประชาธิปไตย
๓. การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับองค์กรในหมู่บ้าน ไปมาหาสู่ คลุกคลีสร้างความเป็นกันเอง
๔. บูรณาการการทำงานในพื้นที่/ดึงภาคีที่ทำงานในระดับพื้นที่มาร่วมทำงาน
๕. การติดตามผลแบบมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ เดือนละ ๑ ครั้ง

ภาคผนวก

๑. ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน
๒. งานนำเสนอการจัดการความรู้

ภาพกิจกรรม

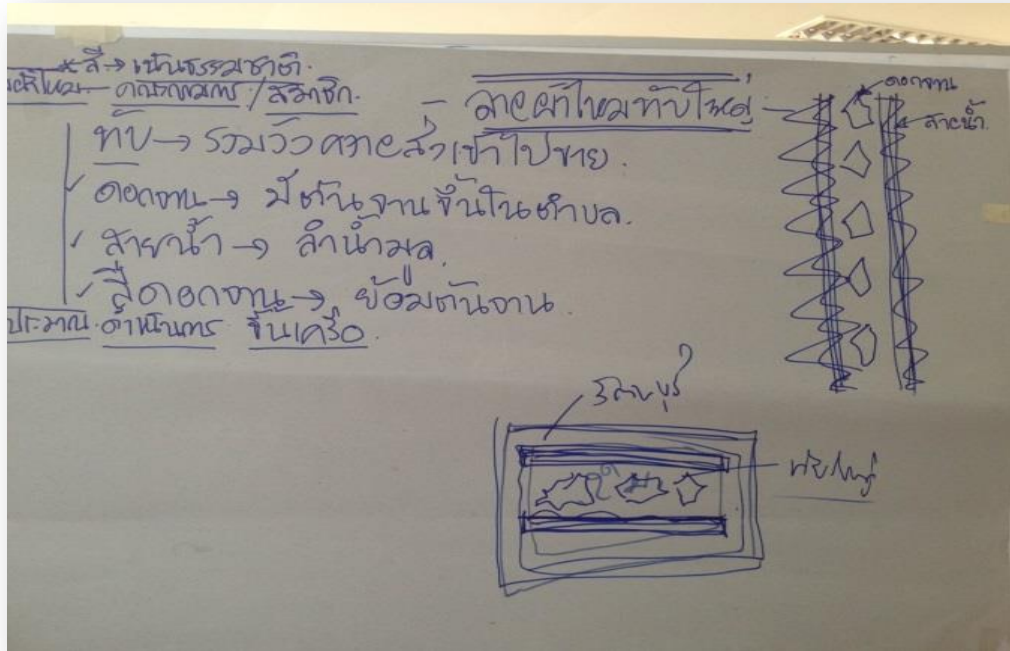
สร้างความเข้าใจกลุ่มทอผ้าไหม ๑๐ หมู่บ้าน ๓๐ คน



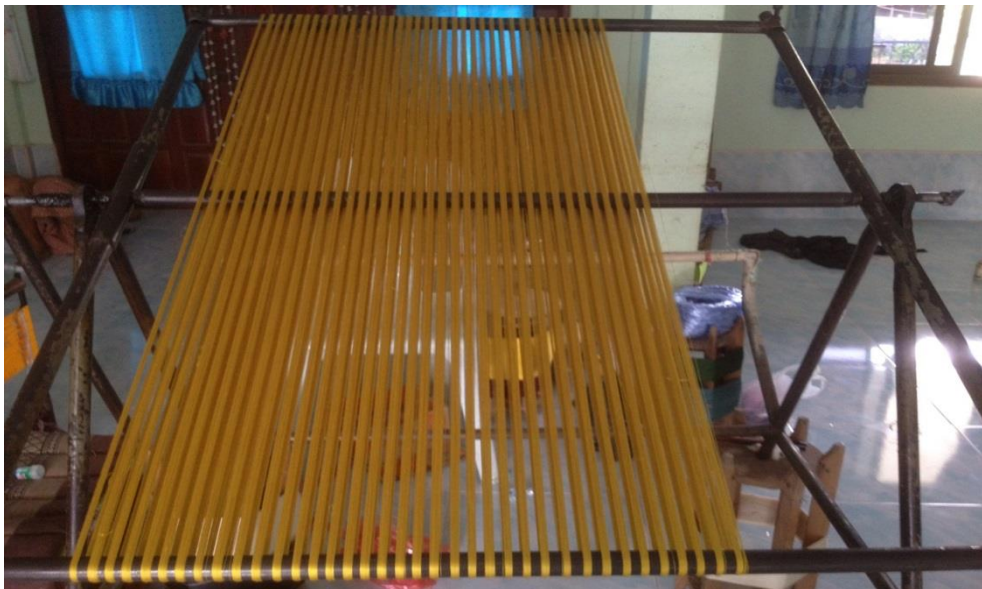
ฝักอบรมย้อมไหมสีธรรมชาติ



สืบค้นออกแบบลายผ้าไหมมัดหมี่เอกลักษณ์ตำบล



มัดหมี่และทอผ้าไหมลายเอกลักษณ์ต้นแบบ



เผยแพร่ลายผ้าไหมเอกลักษณ์ในระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด



เผยแพร่ภาพถ่ายใหม่เอกลักษณ์ในระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด



เผยแพร่ลายผ้าไหมเอกลักษณ์ในระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด



ปัจจัยสู่ความสำเร็จ



ปัจจัยสู่ความสำเร็จ



รางวัลของความสำเ็จ



